

Nové krmné směsi zvýší imunitu zvířat a bezpečnost potravin

Praha 19. 2. 2025

Adaptogeny podávané hospodářským zvířatům mohou nepřímo prospět i člověku. Pomáhají zlepšit kvalitu masa, mléka a vajec tím, že snižují stres zvířat, posilují jejich imunitu a zvyšují obsah prospěšných látek, jako jsou antioxidanty či zdravé tuky. Mohou také omezit potřebu antibiotik a snížit výskyt toxických látek v tkáních zvířat, což zlepšuje bezpečnost potravin. Technologická agentura ČR (TA ČR) podpořila projekt vývoje nové generace adaptogenů pro krmivářství, a to částkou téměř 18 milionů korun z programu ministerstva průmyslu a obchodu TREND.

Je velmi pravděpodobné, že účinky adaptogenů, které jsou pozitivní pro člověka, je možné zprostředkovat i přes maso, mléko a vejce zlepšením nutriční hodnoty živočišných produktů vyšším obsahem antioxidantů nebo zdravých tuků. Současně může dojít ke zlepšení chuti a kvality živočišných produktů. Nezanedbatelné je i očekávané snížení zdravotních rizik pro člověka, protože adaptogeny omezují potřebu antibiotik, snižují toxiny ve tkáních zvířat a zvyšují hygienickou bezpečnost potravin – silnější imunita zvířat snižuje riziko bakteriálních infekcí (např. salmonelózy).

„Cílem Programu TREND je spolupráce mezi akademickou a komerční sférou. Projekt jedinečných krmných směsí je dobrým příkladem uplatnění výsledků výzkumu týmu tvořeného odborníky Agronomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně a společnosti Addicoo Group působící v oblasti krmivářského průmyslu na trhu. Výsledky výzkumu výrazně přispívají k zefektivnění výroby a zavádění nových výrobků a služeb v agrárním sektoru,“ konstatovala místopředsedkyně TA ČR Kamila Vávrová.

S nástupem intenzivního zemědělství se začaly klást zvýšené nároky na užitkovost hospodářských zvířat. K zefektivnění chovu byly změněny některé přirozené návyky zvířat a postupy chovu, což na jedné straně vedlo k usnadnění práce, ale na straně druhé ke stresu zvířat s důsledkem snížení jejich užitkovosti. *„V minulosti chovatelé řešili tyto problémy přidáváním antibiotik do krmiv, aby minimalizovali ekonomické ztráty. Teprve nedávno si však společnost uvědomila, že takové postupy vedou k nevratnému poškození ekosystému, například k rozvoji antibiotické rezistence nebo kontaminaci vod hormony,“* uvedla Renata Kučerová, vedoucí R&D, Addicoo Group s.r.o. Současná legislativa proto jejich používání omezila, což však zároveň přineslo zpět problémy s užitkovostí zvířat. Kromě vývoje alternativních řešení se proto stále větší pozornost věnuje i snižování stresu u zvířat jako klíčové strategii ke zlepšení jejich zdravotního stavu a výkonnosti. *„Náš tým se proto zaměřil na používání adaptogenních léčivých bylin,“* dodala Renata Kučerová.

Přírodní adaptogeny krizové situace dokáží překlenout bez destruktivní ekologické zátěže, aniž by chovatel ovlivnění užitkovosti pocítil. *„Projekt reaguje na současné trendy, ochrany zvířat a snížení používání léčiv. Vyvinuli jsme zcela nový produkt, tedy krmné směsi s kombinací pečlivě vybraných*

Mgr. Veronika Dostálová

tisková mluvčí TA ČR

T: 721 588 025, E: veronika.dostalova@tacr.cz

rostlinných druhů a jejich stabilních účinných látek. Na tuzemském, ale i zahraničním trhu v takovéto podobě chyběl," upozornila Renata Kučerová.

Všechny použité přírodní látky jsou povoleny ke krmným účelům ať již jako extrakt nebo tinktura. „Jejich adaptogenní efekt jsme odzkoušeli u prasat a drůbeže. V rámci projektu se realizační tým zabýval vývojem cíleného transportu účinných látek na bázi biopolymerů, který zefektivnil přepravu a uvolňování účinných látek v tenkém střevě zvířat," řekla Renata Kučerová. „Zemědělství je velice progresivní odvětví. Je tedy nutné držet tempo vývoje zejména se zahraničními firmami. Využití nanotechnologií je výborným nástrojem, jak zajistit českým producentům krmných aditiv konkurenceschopnost. Vrhá zcela nový pohled na biologickou využitelnost v živočišném organismu," zdůraznila.

Co jsou to adaptogeny

Termín adaptogen byl poprvé použit v roce 1940 k popisu rostlinných produktů schopných nescifického posílení lidského těla. Tato definice procházela vývojem a v roce 1998 americký Úřad pro kontrolu potravin a léčiv adaptogen definoval jako nový druh metabolického regulátoru, který prokazatelně napomáhá přizpůsobení se organismu momentální situaci a zabraňuje poškození vnějšími faktory. Mnohé adaptogenní rostliny byly známy již v tradiční čínské medicíně či indické ajurvédě. Patří mezi ně například všehož ženšenový, ženšen americký, kustovnice čínská, lékořice lysá, rdesno mnohokvěté aj. Mechanismus jejich účinku spočívá zejména v ovlivnění osy hypothalamus-hypofýza-nadledviny. Cílí na optimalizaci funkcí nervového, endokrinního a imunitního systému. Zatímco v lidské společnosti se zájem o adaptogeny neustále zvyšuje, relevantních údajů o použití adaptogenů u hospodářských a zájmových zvířat bylo dosud málo.

Kontakt:

MVDr. Renáta Kučerová

Tel.: 737304457

E-mail: renata.kucerova@addicoo.com

Mgr. Veronika Dostálová

tisková mluvčí TA ČR

T: 721 588 025, E: veronika.dostalova@tacr.cz